

N:o 10.

Ank. till Riksd. kansli den 24 febr. 1893, kl. 9 e. m.

Utlåtande, angående regleringen af utgifterna under riksstatens nionde hufvudtitel, omfattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(1:a U. A.)

Pensionsstaten.

1:o. Enär amiralitetskrigsmanskassan numera jemlikt kongl. reglementet den 22 januari 1892 benämndes Flottans pensionskassa, har Kongl. Maj:t föreslagit, att den under ifrågavarande stat uppförda anslagsrubriken »Amiralitetskrigsmanskassan» måtte uppföras under den förändrade benämningen »Flottans pensionskassa».

*Angående
flottans
pensions-
kassa.
[1.]*

Utskottet, som icke haft något att erinra mot hvad Kongl. Maj:t i detta hänseende föreslagit, hemställer,

att Kongl. Maj:ts omförmälda framställning må af Riksdagen bifallas.

2:o. Vidare har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, i afseende å kostnaderna för småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltning och verksamhet under år 1894, medgifva,

att Kongl. Maj:t måtte för sistnämnda år bestämma de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blefve erforderliga; samt

att de för berörda förvaltningskostnad och för anstaltens utgifter i öfrigt under nämnda år erforderliga medel måtte af Kongl. Maj:t, i den mån in-

*Angående
kostnaden
för förvalt-
ningen af
småskole-
lärares m. fl.
ålderdoms-
understöds-
anstalt under
år 1894.*

flutna afgifter icke vore att tillgå, anvisas utaf tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året inginge, eller, derest sagda afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har, såsom af det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 31 december 1892 (bil. 1, sid. 7) inhemtas, statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet till en början erinrat, att Kongl. Maj:t vid aflåtande till 1892 års lagtima Riksdag af proposition angående inrättande af en anstalt för beredande af ålderdomsunderstöd åt lärare och lärarinnor vid småskolor och mindre folkskolor äfvensom icke ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, hvilken anstalt skulle benämnas *småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt* och träda i verksamhet med år 1893 samt förvaltas af direktionen öfver folkskolelärares pensionsinrättning, tillkännagifvit, att, derest en dylik anstalt på de af Kongl. Maj:t föreslagna grunder komme till stånd, Kongl. Maj:t skulle framdeles ej mindre, efter det närmare erfarenhet vunnits angående omfånget af de göromål, som tillhörde anstalten, samt dessa göromåls lämpliga fördelning, till Riksdagen afgifva förslag till stat för anstalten än äfven, i den mån särskildt bidrag från statsverket till anstaltens uppehållande blefve erforderligt, till Riksdagen aflåta proposition om uppförande i riksstaten af härtill erforderligt anslag; hvaremellertid Kongl. Maj:t, i afseende å kostnaderna för anstaltens förvaltning och verksamhet under år 1893, föreslog Riksdagen att medgifva, att de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr under år 1893 blefve erforderliga, finge af Kongl. Maj:t bestämmas, samt att de för berörda förvaltningskostnad och för anstaltens utgifter i öfrigt under nämnda år erforderliga medel finge af Kongl. Maj:t, i den mån från skoldistriktet influtna afgifter icke vore att tillgå, anvisas utaf tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året till anstalten inginge, eller, derest sagda afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

Riksdagen, som antog de föreslagna grunderna för understödsanstalten med allenast några mindre jemkningar, biträdde jemväl Kongl. Maj:ts förslag i afseende å kostnaderna för anstaltens förvaltning och verksamhet under år 1893.

Sedan Kongl. Maj:t den 22 sistlidne juni, med godkännande af Riksdagens beslut i ämnet, fastställt och låtit utfärda reglemente för understödsanstalten, hade Kongl. Maj:t, enligt hvad departementschefen vidare anfört, den 11 november 1892, efter det direktionen öfver folkskolelärares pensionsinrättning afgifvit förslag, meddelat bestämmelser angående arbetets anord-

nande inom anstalten för år 1893 samt om bestridandet af anstaltens förvaltningskostnad och öfriga utgifter under samma år.

Då anstalten först med år 1893 komme att träda i verksamhet och följaktligen någon erfarenhet om kostnaderna för dess förvaltning ej vore vunnin, kunde, enligt departementschefens mening, något förslag icke ännu afgifvas till definitiv reglering af anstalten. Direktionens förslag vore visserligen uppgjort med det antagande, att detsamma skulle finnas i allt väsentligt tillämpligt äfven för framtiden, men direktionen hade dock framhållit, hurusom erfarenheten efter någon tids verksamhet inom anstalten kunde komma att visa behof af förändringar; och vid dessa förhållanden ansåge departementschefen en provisorisk anordning vara nödig jemväl för år 1894.

Utskottet, som icke haft något att erinra emot hvad sålunda blifvit anfördt och hemställt, tillstyrker,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

3:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 101) har herr *M. Andersson* i Löfhult på anförda skäl föreslagit, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det Kongl. Maj:t behagade vidtaga åtgärder, att manskapet vid krigsmagten, korporaler och vice korporaler och deras vederlikar inberäknade, måtte komma i åtnjutande af högre gratial efter afskedet från krigstjensten, än hvad som nu vore fallet.

*Angående
förhöjning
af gratial
från
Vadstena
krigsmans-
huskassa.*

Med anledning af en vid 1891 års Riksdag väckt motion i fråga om förhöjning i vissa fall af de från Vadstena krigsmanshuskassa utgående gratial, yttrade statsutskottet bland annat, att i saknad af utredning rörande de kostnader, som den då föreslagna åtgärden skulle föranleda, utskottet ansåge betänkligt att fatta beslut om större eller mindre förhöjning af ifrågavarande gratial, helst erfarenheten angående andra pensionskassors svårigheter att fullgöra sin pensioneringsskyldighet borde mana till varsamhet vid frågor om pensioners förhöjande; och hemställde utskottet för den skull, att motionen icke måtte af Riksdagen bifallas, hvilken hemställan vann Riksdagens godkännande.

Hvad sålunda i detta ämne anförts finner utskottet i hufvudsak fortfarande ega giltighet, hvarför utskottet anser sig ej heller nu böra biträda förslag om förenämnda gratials förhöjande, utan föreslår,

att herr *M. Anderssons* omförmälda motion icke må föranleda någon Riksdagens åtgärd.

Angående anslagen under pensionsstaten. 4:o. I afseende å pensionsstaten, för hvilken gällande riksstat upptager 1,314,898 kronor, har Kongl. Maj:t i afseende å anslagsbeloppen icke föreslagit någon förändring; och får utskottet hemställa,

att Riksdagen må i riksstaten för år 1894 uppföra anslagen under pensionsstaten till oförändrade belopp.

Allmänna indragningsstaten.

Angående pension för förrådsvaktmästaren A. Bragd. [3.] 5:o. Kongl. Maj:t har föreslagit, att för förrådsvaktmästaren vid Jönköpings regemente *Adolf Bragd* måtte å allmänna indragningsstaten uppföras en pension af 200 kronor, att af honom under hans återstående lifstid årligen åtnjutas, med beräkning från och med månaden näst efter den, då han erhöle afsked från vaktmästarebefattningen.

Af det vid statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 2 december 1892 (bil. 2, sid. 14) inhemtas, att chefsemet vid Jönköpings regemente — under förmälan, att Bragd anhållit om afsked från vaktmästaresysslan med begäran om utverkande åt honom af någon pension vid afskedstagandet — på anförda skäl och med öfverlemnande af tjänsteförteckning samt läkare- och prestbetyg för Bragd äfvensom vederbörligt intyg angående Bragds ekonomiska ställning, hemställt, att Kongl. Maj:t måtte bevilja Bragd, som saknade förmåga att genom arbete bidra till sitt uppehälle, en pension å allmänna indragningsstaten med ett belopp, motsvarande vaktmästarearvodet, eller 250 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, då Bragd erhöle afsked.

Af nyssberörda handlingar framgår, att Bragd, som vore född den 25 september 1831 och år 1850 antagits till soldat vid Jönköpings regemente, der han, efter undergången korporalsexamen, befordrats till vice korporal år 1864, till korporal år 1871 och till distinktionskorporal år 1881, från och med den 16 maj 1885 innehaft förrådsvaktmästaresysslan vid regementet, samt att han städse med synnerlig ordning och redbarhet skött sina åligganden samt iakttagit ett hedrande uppförande, äfvensom att han numera till följd af dålig hörsel, minskad synförmåga, ålderdomssvaghet och betydlig ålderdomsdarrning vore oförmögen att genom arbete bidra till sitt uppehälle och sålunda vore i behof af understöd.

Uti inforrdadt utlåtande hade arméförvaltningen med stöd af nämnda handlingar samt då billigheten syntes fordra, att Bragd, som efter mångårigt och väl vitsordadt arbete i kronans tjänst måste i anseende till bristande arbetsförmåga taga afsked, blefve från allmänna medel hugnad med något

bidrag till sitt uppehälle på ålderdomen, hemställt, att, i likhet med hvad vid jemförliga fall tillförene egt rum, Kongl. Maj:t täcktes till Riksdagen aflåta proposition om uppförande för Bragd på allmänna indragningsstaten af ett årligt belopp, motsvarande hans vaktmästarearfvode, eller 250 kronor.

Statskontoret, hvars utlåtande genom remiss jemväl infordrats, hade i likhet med arméförvaltningen ansett skäl vara för handen, att hos Riksdagen gjordes framställning om uppförande åt Bragd å allmänna indragningsstaten af en årlig pension, hvars belopp dock statskontoret, med afseende å Bragds ålder och tiden, hvarunder han innehaft förrådsvaktmästaresysslan, ansett böra bestämmas till 200 kronor.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

6:o. På derom af chefen för fortifikationen gjord och af arméförvaltningen under tillstyrkan af bifall till Kongl. Maj:t öfverlemnad framställning, har Kongl. Maj:t föreslagit, att åt befälhafvaren å kronans vid Karlsborgs fästningsbyggnad använda ångfartyg, pumpmästaren *Frans Björ-^{Angående} pension för* ling måtte från allmänna indragningsstaten beviljas en årlig pension af 600 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han blefve från sina förenämnda befattningar entledigad. <sup>ångbåtsbefäl-
hafvaren
F. Björling.
[4.]</sup>

Såsom af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 31 december 1892 (bil. 3, sid. 17) inhemtas, hade chefen för fortifikationen till stöd för framställningen anfört:

att Björling, hvilken vore född den 10 januari 1828, tjenstgjort mera än 41 år såsom befälhafvare å kronans vid Karlsborgs fästningsbyggnad använda ångfartyg;

att han under den långa tid, han varit anställd i kronans tjenst, med nit och omtanka samt pålitlighet och skicklighet fullgjort sitt ansvarsfulla kall, samt så väl härigenom som genom den sorgfälliga och noggranna vård han egnat fartygen och deras maskiner varit kronan till stor nytta;

att, såsom af ett handlingarne bifogadt läkarebetyg framginge, Björling, i följd af ålder och kronisk muskelrheumatism, vore mindre förmögen att längre fortsätta sin verksamhet såsom ångbåtsbefälhafvare, och att hans tjenstgöring i nämnda egenskap, om icke framkallat, åtminstone i hög grad bidragit till ifrågavarande sjukdoms uppkomst; samt

att Björling, hvilken jemte sin förutnämnda befattning innehaft anställning såsom pumpmästare vid Karlsborgs fästning, för båda dessa befattningar uppburit aflöning, uppgående i medeltal till ett sammanlagdt belopp

af endast 1,150 kronor årligen, och att han, som varit till fullo upptagen af berörda befattningar, och derigenom hindrats att på annat sätt skaffa sig någon tillökning i inkomster, å nämnda ringa lön icke kunnat göra några besparingar för sig och sin familj till skydd mot nöd och bekymmer på ålderdomen.

Statskontoret hade uti afgifvet utlåtande, med tillkännagifvande, att enligt till statskontoret ingånget meddelande, Björlings aflöning såsom ångbåtsbefälhafvare och pumpmästare vid Karlsborgs fästning under år 1891 uppgått till sammanräknadt 1,267 kronor, samt att han dessutom åtnjöt förmånen af fri bostad och vedbrand, hemstält, att, då den föreslagna pensionen i förhållande till Björlings långa tjenstetid, och de af honom åtnjutna löneförmåner ingalunda kunde anses vara för högt tilltagen, chefens för fortifikationen ifrågavarande framställning måtte bifallas.

Enär Björling, som icke varit anställd med lön å stat, icke synes oförmögen att i någon mån genom eget arbete bidra till sin försörjning, får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att åt befälhafvaren å kronans vid Karlsborgs fästningsbyggnad använda ångfartyg, pumpmästaren Frans Björling må från allmänna indragningsstaten beviljas en årlig pension af 500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, då han varder från sina förenämnda befattningar entledigad.

7:o. På derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att åt *Angående pension för underofficerskorporalen S. Ö. Anderssons enka.* affidne underofficerskorporalen vid 1:a eldare- och handtverkskompaniet vid flottan n:o 102 Sven Olof Anderssons enka, *Mathilda Andersson*, måtte på allmänna indragningsstaten beviljas en årlig pension af 100 kronor, att utgå från och med innevarande år under hennes återstående lifstid, så länge hon lefde ogift.

[5.]

Af statsrådsprotokollet öfver sjöförsvarsärenden den 12 januari 1893 (bil. 4, sid. 20) inhemtas, att underofficerskorporalen Andersson, hvilken såsom dykare varit anställd å kanonbåten Svensksund under den expedition till rikets vestra kust, som år 1891 företagits med nämnda fartyg, den 14 december samma år ljutit döden under tjenstgöring i berörda egenskap vid arbete för upptagande af en söder om Elfsborgs fästning sjunken bogserbåt; att den efter mannens död upprättade bouppteckning visat en brist i boet af 327 kronor 33 öre; samt att enkan, hvilken i äktenskapet med honom

egde ett minderårigt barn, enligt ett af förste bataljonsläkaren vid kongl. flottan Fr. Bäckström den 13 april 1892 utfärdadt läkareintyg ej kunde till följd af blodbrist och underlifslidande samt nedsatta kroppskrafter i någon betydlig mån bidraga till sitt lifsuppehälle. Marinförvaltningen hade, i betraktande af sålunda föreliggande bevekande omständigheter och med hänsyn särskildt dertill, att Andersson träffats af döden under utöfningen af sitt farliga yrke i flottans tjänst, funnit den af enkan, som, enligt gällande reglemente för flottans pensionskassa, icke egde uppbära understöd derifrån med högre belopp än 18 kronor årligen under fem års tid, gjorda ansökning synnerligen behjertansvärd och förty hemställt, att proposition måtte aflåtas till Riksdagen om anvisande från allmänna indragningsstaten af en årlig pension af 100 kronor, att till henne utgå, så länge hon lefde ogift.

Statskontoret hade uti afgifvet utlåtande jemväl tillstyrkt bifall till den ifrågasatta pensionens beviljande.

Utskottet hemställer,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må vinna Riksdagens bifall.

8:o. Med anledning af en utaf undervisaren i fiskodling friherre *G. C. U. Cederström* gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att friherre *Cederström* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin befattning erhöle entledigande, under sin återstående listtid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 1,200 kronor.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 22 december 1892 (bil. 5, sid. 23) inhemtas, att friherre *Cederström*, som vore född den 10 maj 1806, på grund af kongl. bref den 9 november 1854 och den 12 januari 1855 af landbruksakademiens förvaltningskomité första gången antagits att, enligt med honom upprättadt kontrakt, under en tid af 3 år, räknadt från 1855 års början, vara verksam för fiskafvelns befrämjande i riket, hvartill hörde så väl att fortsätta de af honom påbörjade forskningar i ämnet som ock att med råd och upplysningar rörande ändamålsenligaste sättet för odling af fisk tillhandagå dem af allmänheten, som sådant astundade, allt emot uppbärande från anslaget till fiskerinäringens understöd af ett årligt arfvode utaf 600 riksdaler banko; att nämnda uppdrag blifvit förlängdt på grund af särskilda kongl. bref den 27 mars 1858, den 21 januari 1859 och den 9 mars 1860, hvarje gång på ett års tid, och på grund af kongl. bref den 25 januari 1861 för då innevarande statsregleringsperiod emot uppbärande från och med år 1858 af ett ökadt arfvode utaf 1,500 riksdaler riksmünt, samt att Kongl. Maj:t den 12 februari 1864

Angående
pension för
undervisaren
i fiskodling
friherre G.
C. U. Ceder-
ström.

[6.]

förklarar, att friherre Cederström, med hänsigt till de af honom under en lång följd af år ådagalagda gagneliga bemödanden för fiskerinäringens utveckling, finge framgent tills vidare bibehållas vid den befattning, han i afseende å fiskerierna dittills innehafft, på enahanda vilkor, som i det enligt kongl. brefvet den 25 januari 1861 upprättade kontrakt funnes bestämda, och emot åtnjutande af i detta kontrakt fastställda samt från anslaget till »fiskerinäringens understöd» utgående arfvode och reseersättning, utgörande i förra hänseendet 1,500 riksdaler årligen.

Landtbruksstyrelsen hade uti afgifvet utlåtande vitsordat, att friherre Cederström allt jemt med nit och skicklighet varit verksam för fiskerinäringens befrämjande och så väl genom i sådant afseende meddelade upplysningar och råd som genom af trycket utgifna skrifter gagnat idkarne af denna näring, hvarjemte styrelsen hemställt, att, då friherre Cederström till följd af sin numera uppnådda höga ålder icke längre kunde, såsom förut, gagna utvecklingen af den näring, hvaråt han under 37 år egnat tid och krafter, samt det från anslaget till fiskerinäringens understöd till honom utgående arfvodesbelopp, 1,500 kronor, syntes kunna för denna näring fördelaktigare användas, derest genom detsammas anlåtande yngre krafter kunde vinnas för fiskerinäringens tjänst, Kongl. Maj:t måtte till Riksdagen aflåta proposition om beviljande åt friherre Cederström af pension å allmänna indragningsstaten till belopp, motsvarande berörda arfvode eller 1,500 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder han blefve från ifrågavarande befattning entledigad.

Statskontoret, som, ehuru någon rätt till pension icke vore tillförsäkrad innehafvaren af omförmälda befattning, dock ansett, att friherre Cederström med afseende å hans höga ålder och långa samt väl vitsordade verksamhet i fiskerinäringens tjänst, gjort sig förtjent att komma i åtnjutande af den begärda pensionsförmånen, hade i afgifvet utlåtande hemställt om bifall till ansökningen på sätt landtbruksstyrelsen föreslagit.

Vid den höga ålder friherre Cederström uppnått, synes han icke lämpligen böra vid ifrågavarande uppdrag bibehållas; och torde vid hans entledigande någon pension böra honom beviljas. Dock har utskottet, med hänsyn dertill att friherre Cederström, om hvilkens ekonomiska omständigheter upplysning saknas, icke varit anställd med lön å stat utan endast tillförordnad mot arfvode, ansett det föreslagna pensionsbeloppet skäligen böra nedsättas till 800 kronor.

Utskottet hemställer därför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att undervisaren i fiskodling friherre Gustaf

Carl Ulrik Cederström må från och med månaden näst efter den, hvarunder han från sin befattning erhåller entledigande, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta årlig pension till belopp af 800 kronor.

9:o. På derom af stuteriöfverstyrelsen gjord framställning har Kongl. *Angående pension för beridaren M. R. Ericsson* Maj:t föreslagit, att beridaren vid Ottenby stuteri *Magnus Robert Ericsson* måtte från och med månaden näst efter den, under hvilken han från befattningen entledigades, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,200 kronor. [7.]

I det statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 31 december 1892 (bil. 6, sid. 26) upplyses, att Ericsson, som vore född den 6 februari 1833, blifvit den 1 november 1851 antagen till volontär vid Kronprinsens husarregemente och år 1853 utnämnd till sergeant vid samma regemente, hvarifrån han afgått år 1857, då han i enahanda egenskap erhållit anställning vid Skånska husarregementet; att Ericsson den 20 november 1858 blifvit antagen till beridare vid Ottenby stuteri, hvilken befattning han ännu innehade; att Ericsson åren 1861 och 1862 under sammanlagdt fem månader fört befäl vid stuteriet; samt att, enligt ett af t. f. stuterichefen, majoren C. A. Siwers den 29 september 1892 utfärdadt intyg, Ericsson under den tid Siwers varit t. f. chef för stuteriet, eller allt sedan den 1 januari 1888, med berömvärd ordning, nit och skicklighet fullgjort alla de till beridarebefattningen hörande göromål på ett sätt, som fordrade aktyningsfullt erkännande, äfvensom under kortare tider under Siwers fränvaro fört befälet öfver stuteriet med största pålitlighet.

Enär, till följd af den beslutade indragningen af Ottenby stuteri, Ericssons befattning derstädes snart nog blefve öfverflödig, hade stuteriöfverstyrelsen, under återopande af Ericssons berömvärda nit och städse ådagalagda pålitlighet, skicklighet och välförhållande vid fullgörande af sina åligganden, hemställt, att Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen, att Ericsson finge från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöle afsked från nu innehafvande beställning såsom beridare vid Ottenby stuteri, under sin återstående lifstid af allmänna medel åtnjuta en årlig pension, motsvarande åttio procent af den enligt gällande stat till Ericsson utgående kontanta lön, med 1,200 kronor.

Statskontoret hade uti afgifvet utlåtande — jemte erinran att, enligt af Kongl. Maj:t den 14 december 1888 fastställd aflöningsstat, beridaren vid Ottenby stuteri, hvilken hade skyldighet att vid stallskolan undervisa i ridning, åtnjöte, förutom vissa naturaförmåner, i kontant lön 1,500 kronor — med afseende å Ericssons långa och fördelaktigt vitsordade tjenstgöring samt

hvad af stuteriöfverstyrelsen i öfrigt blifvit anfördt, ansett Ericsson väl förtjent att undfå pension å allmänna indragningsstaten till det för honom föreslagna belopp, samt förty tillstyrkt bifall till stuteriöfverstyrelsens ifrågasvarande framställning.

På grund af sålunda åberopade omständigheter finner utskottet skäligt, att åt beridaren Ericsson må vid hans entledigande från befattningen beredas någon pension, hvars belopp emellertid, med afseende derå att Ericsson, sedan han afgått från beställning vid armén såsom sergeant, icke erlagt afgifter för beredande åt sig af pension, och dessutom icke synes oförmögen att sjelf bidra till sin försörjning, lämpligen torde böra begränsas till 1,000 kronor.

Utskottet hemställer för den skull,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att beridaren vid Ottenby stuteri Magnus Robert Ericsson må från och med månaden näst efter den, under hvilken han från befattningen entledigas, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,000 kronor.

10:o. Med anledning af en derom utaf stuteriöfverstyrelsen gjord framställning har Kongl. Maj:t föreslagit, att stuteriveterinären vid Flyinge nären C. A. hingstdepôt Carl Axel Johan von Zweigbergks enka *Maria Malin von Zweigbergk*, född Hyllén, måtte, så länge hon förblefve enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 400 kronor, att utgå från och med juli månad år 1892.

Af bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 31 december 1892 (bil. 6, sid. 26), inhemtas:

att stuteriveterinären von Zweigbergk, som, född år 1833, blifvit år 1856 antagen till sqvadronshästläkare och år 1861 förordnats till veterinär vid Flyinge stuteri, år 1863 erhållit konstitutorial å sistnämnda tjänst, hvilken han innehafvt till sin den 30 sistlidne juni timade död, hvarförutom von Zweigbergk tjenstgjort vid hästpremieringen inom Malmöhus län under åren 1861—1891, företagit åtskilliga resor i utlandet för inköp af hästar så väl för statens som för enskildes räkning samt utgifvit arbeten rörande stuteriväsendet;

att von Zweigbergk vid sin död såsom sterbhusdelegare efterlemnade förutom enkan, hvilken vore född år 1843, tretton barn, nemligen sju söner, utaf hvilka fyra nu uppnått myndig ålder och de tre öfrige vore födde, en år 1875, en år 1876 och en år 1878, samt sex döttrar, af hvilka fyra uppnått myndighetsåldern samt de två öfriga vore födda, den ene år 1873 och den andra år 1880;

att behållningen i boet vid dödsfallet utgjort allenast 666 kronor 73 öre och att enkan von Zweigbergk enligt vederbörande pastors intyg vore stadd i medellösa omständigheter och ur stånd att försörja sina många oförsörjda barn;

samt att depôtchefen, med vitsordande af von Zweigbergks mer än trettioåriga verksamhet vid stuteriet samt hans förrättningar för hästafvelns främjande i olika delar af riket, äfvensom hans verksamhet i öfrigt till landthästafvelns fromma i en vidsträckt krets af Malmöhus län, tillika intygat, att enkan von Zweigbergk med försvagade krafter befunne sig jemte sina oförsörjda barn i högst behjertansvärd, nödstäld belägenhet, med anledning hvaraf depôtchefen på det varmaste förordat hennes ansökning.

Stuteriöfverstyrelsen hade, med åberopande af von Zweigbergks långvariga och gagnande verksamhet vid Flyinge hingstdepôt och i betraktande af den synnerligen beklagansvärda ekonomiska ställning, hvori enkan med oförsörjda barn sig befunne, hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen, att enkan von Zweigbergk finge, så länge hon förblefve enka, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 600 kronor att utgå från och med den 1 juli 1892.

Statskontoret hade uti afgifvet utlåtande, med bifogande af ett till stuteriöfverstyrelsen stäldt och till statskontoret öfverlemnadt yttrande af chefen för Flyinge hingstdepôt, hvaraf framginge, att enkan von Zweigbergk icke från något af sina äldre barn kunde påräkna bidrag till sitt och de oförsörjda barnens underhåll, anført, att statskontoret ansåge sig, med afseende å de i ärendet förekomna ömmande omständigheter, böra biträda stuteriöfverstyrelsens hemställan om proposition till Riksdagen att bevilja enkan von Zweigbergk pension från allmänna indragningsstaten; dock att beloppet syntes statskontoret, vid jämförelse med de pensioner, som under senare tid af Riksdagen under liknande förhållanden beviljats, böra ned sättas till 400 kronor.

Under erinran att vid 1891 års riksdag till länsveterinären J. A. Brolins enka beviljats pension till belopp af 300 kronor, och då den för enkan von Zweigbergk äskade pensionen synes böra till samma belopp bestämmas, får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att stuteriveterinären vid Flyinge hingstdepôt Carl Axel Johan von Zweigbergks enka Maria Malin von Zweigbergk, född Hyllén, må, så länge hon förblifver enka, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att utgå från och med juli månad år 1892.

Angående
pension för
instruktören
i husslöjd.
[9.]

11:o. Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att den å ordinarie stat anställde *instruktören i husslöjd* måtte undfå samma rätt till pension å allmänna indragningsstaten, som på grund af 1876 års Riksdags beslut tillkomme instruktörerne i boskapsskötsel och mejerihushållning samt undervisaren i fårskötseln och ullkulturen.

Beträffande de skäl, som till stöd för denna framställning till statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 31 december 1892 anförts, får utskottet hänvisa till nämnda protokoll (bil. 6, sid. 30—31).

Då en på Riksdagens framställning af Kongl. Maj:t tillsatt komité för närvarande är sysselsatt med uppgörande af förslag till reglering af statens civila pensionsväsen, har utskottet ej ansett lämpligt att, innan komitén afgifvit sitt utlåtande, pensionsrätt medgifves civila tjänsteinnehafvare, som nu äro i saknad deraf. Lämpligast torde vara att jemväl föreliggande fråga öfverlemnas till komitén att tagas i öfvervägande i sammanhang med öfriga ärenden, som äro föremål för dess behandling.

Utskottet hemställer därför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning ej må af Riksdagen bifallas.

Angående
pension för
förra inspektoren
S. Svensson.
[10.]

12:o. Med anledning af en derom utaf styrelsen för Ultuna landbruksinstitut gjord framställning har Kongl. Maj:t föreslagit, att förra inspektoren vid nämnda landbruksinstitut *Sven Svensson* måtte under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 500 kronor, att utgå från och med november månad år 1892.

Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 31 december 1892 (bil. 6, sid. 32) framgår:

att Svensson, som vore född den 25 december 1845, alltsedan hösten år 1874 varit anställd vid institutet såsom inspektör vid egendomen och såsom lärare i jordbrukslära m. m. för institutets landbrukslärlingar, dervid han åtnjutit, förutom bostad och fri vedbrand, en kontant årlig lön, som till en början varit bestämd till 1,950 kronor, men sedermera under våren år 1884 höjts till 2,500 kronor, med hvilket belopp den derefter utgått;

att, enligt handlingarna bifogade läkarebetyg, Svensson lede af inflammation i ryggraden (spondylitis) och på grund häraf icke utan svårighet och fara för försämring kunde förrätta sådant arbete, som vore förenadt med kroppsrörelse, samt att denna sjukdom sannolikt för all framtid komme att inskränka hans arbetsduglighet och i sammanhang dermed hans förmåga att med eget arbete sig försörja, och att Svensson syntes hafva ådragit

sig nämnda sjukdom genom ansträngande lyftningar m. m. under arbete vid institutet.

I sin framställning i ämnet hade institutets styrelse anfört, att Svensson i utöfvandet af sin befattning städse ådagalagt den största duglighet och pålitlighet och alltid fullgjort sina åligganden till styrelsens synnerliga belåtenhet, men att styrelsen, till följd af institutets förändrade organisation, enligt hvilken inspektorsbefattningen ej komme att bibehållas efter den 1 november 1892, måst uppsäga Svensson. Med anledning häraf och då det på grund af den för Svenssons arbetsförmåga i hög grad menliga kroppsskada, som han ådragit sig under sin anställning vid institutet, måste anses synnerligen ovisst huru vida det kunde blifva möjligt för honom att erhålla en annan, mot hans föregående verksamhet svarande befattning, hade styrelsen hemställt, att Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning om beviljande åt Svensson af en årlig pension af 1,000 kronor.

Landbruksstyrelsen hade uti infordradt utlåtande tillstyrkt, att pension måtte åt Svensson beredas, bland annat af det skäl, att han, enligt hvad förre direktören vid institutet F. G. Norström inför chefen för landbruksstyrelsen vitsordat, i institutets tjänst ådragit sig den i läkarebetygen omförmälda kroppsskada, men ansett, att, enär Svensson, som då ännu ej uppnått 47 års ålder, icke vore till följd af den honom ådragna kroppsskadan urständssatt att genom eget arbete bidra till sitt uppehälle, pensionsbeloppet syntes skäligen kunna nedsättas till 500 kronor.

Statskontoret hade till den af landbruksstyrelsen gjorda framställningen tillstyrkt bifall.

Med anledning af hvad sålunda förekommit, hemställer utskottet,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

13:o. På derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att länsmanen i Vesterås fögderis tredje distrikt af Vestmanlands län *Nils Erik Palmær* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöle afsked från länsmanstjensten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till så stort belopp, att detta tillsammans med den pension från civilstatens pensionsinrättning, 600 kronor, hvartill han syntes vara berättigad, utgjorde 1,200 kronor, eller 600 kronor årligen.

Af bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 januari 1893 (bil. 7, sid. 35), inhemtas, att Palmær, som vore född den 22 december 1834, år 1857 antagits i statens tjänst och den 10 december 1858 utnämnts till ordinarie länsman; samt att, enligt ett af provinsialläkaren Axel Ihrfors den 10 december

*Angående
pension för
länsmanen
N. E. Palmær.
[11.]*

1892 utfärdadt betyg, Palmær, som efter en på våren år 1886 genomgången hjernsjukdom lidit af tidtals påkommande minnesslöhet och kroppslig svaghet, på grund deraf ej vore i stånd att sköta sin tjenst och äfven för framtiden vore dertill oförmögen. Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Vestmanlands län hade till ansökningen tillstyrkt bifall och dervid tillika fäst uppmärksamhet å den svårighet, som alltsedan år 1886 mött för Kongl. Maj:ts befallningshafvande att emot den knappa aflöning, som af Palmærs löneinkomster lagligen kunde för ändamålet anvisas, medelst vikarie nöjaktigt uppehålla hans tjenst.

Uti afgifvet utlåtande hade statskontoret anført att, ehuru en tid af sju år ännu återstode, innan Palmær hunnit den lefnadsålder, att han vore berättigad att komma i åtnjutande af författningsenlig pension å allmänna indragningsstaten med ett länsmanslönen jemte ålderstillägg derå, hvilket genom kongl. brefvet den 17 januari 1879 beviljats honom, motsvarande belopp af 1,200 kronor, statskontoret likväl, då genom laglig läkareattest blifvit styrkt, att Palmær, hvilken alltsedan våren 1886 varit af sjuklighet urständsat att sköta sin tjenst, äfven för framtiden vore dertill oförmögen samt den af Kongl. Maj:ts befallningshafvande anmärkta svårigheten att fortfarande medelst vikarie uppehålla ifrågavarande länsmanstjenst syntes vara värd afseende, ansåge sig böra hemställa, att Kongl. Maj:t måtte hos Riksdagen göra framställning, att åt länsmanen Palmær måtte å allmänna indragningsstaten uppföras en årlig fyllnadspension af 600 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, i hvilken han blefve från tjensten entledigad; varande af civilstatens pensionsinrättnings revisionskontor meddeladt, att Palmær varit delegare i och inbetalt stadgade pensionsafgifter till nämnda pensionsinrättning för mer än trettio år.

Under erinran hurusom 1892 års Riksdag i liknande fall i enlighet med Kongl. Maj:ts framställning beviljade länsmanen P. J. Lundqvist tilläggspension till belopp af 400 kronor årligen, får utskottet, som anser, att den länsmanen Palmær föreslagna tilläggspensionen skäligen bör, med hänsyn dertill, att ännu 7 år återstå, innan han är till full pension berättigad, till samma belopp begränsas, hvarigenom således Palmær skulle komma att i pension uppbära ett sammanlagdt belopp af 1,000 kronor årligen, hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att länsmanen i Vesterås fögderis tredje distrikt af Vestmanlands län Nils Erik Palmær må från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked från länsmanstjensten, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till så stort

belopp, att detta tillsammans med den pension från civilstatens pensionsinrättning, 600 kronor, hvartill han synes vara berättigad, utgör 1,000 kronor, eller 400 kronor årligen.

14:o. På derom gjord ansökning har Kongl. Maj:t föreslagit, att länsmanen i Solleröns distrikt af Kopparbergs län *Johan Edward Berg* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhöle afsked, dock först från och med den 1 januari 1894, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till så stort belopp, att detta tillsammans med den pension från civilstatens pensionsinrättning, 600 kronor, hvartill han vore berättigad, uppginge till 1,200 kronor, eller 600 kronor årligen.

*Angående
pension för
länsmanen
J. E. Berg.
[12.]*

Af bilagda statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 12 sistlidne januari (bil. 7, sid. 37) inhemtas: att Berg, som vore född den 19 juli 1832, år 1854 antagits i statens tjenst och den 15 december 1855 utnämnts till ordinarie länsman; samt att, enligt ett af provinsialläkaren Strickert Landgren den 4 november 1892 utfärdadt betyg, Berg lede af obotlig bröstsjukdom (emphysema pulmonum) och att han till följd häraf äfven i framtiden vore ur stånd att tjenstgöra.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Kopparbergs län hade, jemte meddelande att sökanden åtnjutit oafbruten tjenstledighet för sjukdom under en tid af mer än sex år, hemställt att, när Berg, som varit anställd i statens tjenst mer än 38 år, deraf såsom ordinarie länsman nära 37 år, till följd af obotlig sjukdom vore för alltid oförmögen att förrätta sin tjenst, Kongl. Maj:t täcktes bereda honom rätt till pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 1,200 kronor.

I afgifvet utlåtande hade statskontoret, jemte upplysning att Bergs löneförmåner utgjordes af lön 900 kronor, tjenstgöringspenningar 600 kronor, expensmedel 100 kronor samt ålderstillägg å lönen 300 kronor, tillstyrkt att pensionsbeloppet blefve så stort, att det tillsammans med pensionen från civilstatens pensionsinrättning uppginge till 1,200 kronor.

Direktionen öfver civilstatens pensionsinrättning hade i infordradt utlåtande yttrat, att som Berg fullgjort de i 14 § af reglementet för nämnda pensionsinrättning den 23 november 1888 stadgade vilkor för pensions erhållande, han vore berättigad att från och med månaden näst efter den, hvarunder afsked från tjensten blefve honom beviljad, åtnjuta pension för sin återstående lifstid från samma inrättnings tjenstemannafond i sjette klassen med årligt belopp af 600 kronor.

Enär, vid det förhållande att länsmannen Berg på grund af sjukdom synes oförmögen att vidare tjenstgöra, det måste anses lämpligt, att honom beredes tillfälle att från tjensten afgå, har utskottet ansett någon tilläggs-pension för detta ändamål böra honom beviljas. Med afseende derå att för Berg ännu återstå $3\frac{1}{2}$ år innan han uppnått den för rätt till full pension stadgade lefnadsålder, torde emellertid tilläggs-pensionens belopp böra begränsas till 500 kronor, hvarigenom Berg skulle vid afskedstagande komma att i pension uppbära sammanlagdt 1,100 kronor årligen.

Utskottet hemställer därför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må på det sätt bifallas, att länsmannen i Solleröns distrikt af Kopparbergs län Johan Edvard Berg må från och med månaden näst efter den, hvarunder han erhåller afsked, dock först från och med den 1 januari 1894, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till så stort belopp, att detta tillsammans med den pension från civilstatens pensionsinrättning, 600 kronor, hvartill han är berättigad, uppgår till 1,100 kronor, eller 500 kronor årligen.

Angående pension för akademij-adjunkten G. Afzelius 15:o. Med anledning af en derom gjord ansökan har Kongl. Maj:t föreslagit, att adjunkten vid universitetet i Upsala *Fredrik Georg Afzelius* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken afsked från adjunkts-befattningen kunde varda honom beviljadt, under sin återstående lifstid uppbära, utöfver den honom enligt kongl. brefvet den 6 juni 1873 tillkommande pension å allmänna indragningsstaten af 2,500 kronor, en pensionsförhöjning af 500 kronor, eller tillsammans 3,000 kronor.

Af bilagda statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden den 31 december 1892 (bil. 1, sid. 9) inhemtas, att Afzelius, som vore född den 7 december 1812, efter vunnen filosofie doktorsgrad blifvit år 1838 förordnad till docent i praktisk filosofi vid ofvannämnda universitet och år 1842 utnämnd till adjunkt i teoretisk och praktisk filosofi derstädes.

Uti sin till Kongl. Maj:t ingifna ansökning hade Afzelius, med förmälan att han innevarande år önskade afgå från sin befattning emot åtnjutande af pension, som stode i jemlikt förhållande till den, som komme andra tjenstemän med motsvarande lönemåner, särskildt lärarne vid allmänna läroverken, till del, anhållit om aflåtande af proposition till Riksdagen om beviljande åt honom efter afskedstagandet af en årlig pension å allmänna indragningsstaten till belopp af 3,500 kronor.

Öfver ansökningen hade utlåtanden afgifvits ej mindre af universitetskanslern, hvilken på det lifligaste tillstyrkt bifall till densamma, än äfven af statskontoret, som anført: att enligt gällande stat för universitetet de ännu kvarstående adjunkternas aflöning utginge med 2,500 kronor i fast lön och 1,000 kronor i tjänstgöringspenningar eller tillsammans 3,500 kronor; att enligt kongl. brefvet den 6 juni 1873 universitetsadjunkt vore berättigad att efter uppnådd lefnadsålder af 65 år blifva vid afskedstagandet uppförd å allmänna indragningsstaten till åtnjutande af pension å 2,500 kronor; att redan vid föregående tillfällen framhållits, huru som någon förhöjning af akademiadjunkternas pension skulle påskynda genomförandet af den vid 1877 års riksdag beslutade ombildningen af adjunkturen m. m. vid universitetet; att för adjunkt vid allmänna läroverken, hvilken innehade högsta adjunktslön, 3,500 kronor, pensionen utginge med 3,000 kronor; att vid innevarande års lagtima riksdag beviljats för akademiadjunkten L. Edman, utöfver den honom författningsenligt tillkommande pension af 2,500 kronor, en pensionsförhöjning af 500 kronor eller tillsammans 3,000 kronor; samt att jemväl adjunkten Afzelius, som uppnått åttio år och snart femtiofem år verkat i den akademiska bildningens tjänst, gjort sig väl förtjent af någon förhöjning i den för universitetsadjunkt bestämda pensionen, hvilken statskontoret dock ansett böra föreslås till samma belopp som det för Edman beviljade.

Enär till följd deraf, att för akademiadjunkt likasom för professor vid universitetet ej finnes föreskrifven skyldighet att vid viss lefnadsålder från tjensten afgå, akademiadjunkten Afzelius ända till sitt åttionde år kvarstannat i sin tjänst och således i 15 år utöfver den tid, då i allmänhet tjänsteman måste lemna sin befattning, fått uppbära samtliga med tjensten förenade löneförmåner, har utskottet icke funnit skäl tillstyrka, att någon förhöjning beredes honom i den pension, som på Kongl. Maj:ts framställning blifvit af Riksdagen för akademiadjunkt bestämd.

Utskottet hemställer derför,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning ej må af Riksdagen bifallas.

16:o. På derom utaf akademiska konsistoriet vid Upsala universitet gjord framställning har Kongl. Maj:t föreslagit, att för docenten *Karl Piehl* ^{Angående personlig e. o. professur för} egyptologi och för detta ändamål på allmänna indragningsstaten anvisas årlig lön till belopp af 4,000 kronor, deraf 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för Piehl att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ålderstillägg med 500 kronor årligen. ^{Piehl. [14.]}

Såsom af det vid statsverkspropositionen bilagda statsrådsprotokoll öfver ecklesiastikärenden för den 31 december 1892 (bil. 1, sid. 10) inhemtas, hade docenten i egyptiska språket Karl Piehl sedan år 1881 tillhört Upsala universitet såsom lönlös lärare. Han hade under denna tid utvecklat en mycket omfattande skriftställareverksamhet inom sin vetenskap och tillika gått den studerande ungdomen till handa genom så väl offentlig som enskild undervisning. Han hade företagit flera utländska resor i vetenskapligt syfte och ej blott för dem, utan äfven för utgifna arbeten erhållit understöd af allmänna medel. Dessa bidrag hade kommit honom till del på grund af de förmånliga vitsord, som kompetenta granskare afgifvit om hans duglighet inom sitt fack. Af intyg, som afgifvits af åtskilliga framstående målsmän för den egyptologiska vetenskapen i utlandet — professorerne Lieblein i Kristiania, Dümichen i Strassburg, Erman och Brugsch-Pascha i Berlin, Ebers i Leipzig samt föreståndaren för de egyptiska och assyriska samlingarna i British Museum Le Page Renouf — framginge, att alla dessa vetenskapsmän erkände Piehl såsom en särdeles skicklig medarbetare och ansåge honom i hög grad förtjent att komma i åtanke vid besättande af en lärostol i egyptologi.

På grund af dessa och öfriga i statsrådsprotokollet återgifna skäl hade akademiska konsistoriet anhållit, att för Piehl måtte inrättas en extra ordinarie professur i egyptologi med de löneförmåner, som tillkomma öfriga extra ordinarie professorer vid universiteten. Denna anhållan hade af universitetskanslern blifvit till bifall förordad.

Vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t har departementschefen med afseende så väl på den fördel, som skulle tillskyndas universitetet genom docenten Piehls anställande derstädes såsom ordinarie lärare, som ock på billigheten deraf, att Piehl, hvilken på grund af artef af den vetenskapliga verksamhet, åt hvilken han egnat sig, icke kunde i vanlig ordning vinna befordran till någon ordinarie befattning vid våra universitet, måtte beredas en väl förtjent uppmuntran, funnit sig böra hemställa om proposition till Riksdagen angående inrättande för Piehl af en personlig professur. Då de för ändamålet erforderliga medel icke kunde äskas såsom ständigt årsanslag och det ej heller kunde ifrågasättas, att de skulle år för år anvisas å extra stat, ansåge departementschefen, att de rätteligen borde begäras å allmänna indragningsstaten.

Vid 1892 års lagtima riksdag föreslogs i en motion, att Riksdagen måtte bevilja ett årligt anslag af 20,000 kronor för inrättande af personliga professorer vid Upsala universitet. På statsutskottets hemställan beslöt Riksdagen, att motionen icke skulle föranleda någon dess åtgärd. Dervid anförde utskottet emellertid bland annat, att i särskilda fall, då någon

vetenskapsman egnat sig åt ett ämne, som icke hade någon representant vid universiteten och tillika vore af den beskaffenhet, att den, som dermed sysselsatte sig, saknade hvarje utsigt att erhålla ordinarie befattning och svårligen kunde genom sin sysselsättning med ämnet förtjena sitt uppehälle, utskottet icke ville förneka, att skäl kunde finnas att åt viss person med framstående ställning inom vetenskapen bereda en personlig professur eller eljest en tryggad framtid genom statens mellankomst.

Det af statsutskottet sålunda åsyftade fall synes här föreligga. Allmänt erkänd såsom framstående vetenskapsman, saknar docenten Piehl hvarje utsigt att erhålla ordinarie befattning och kan svårligen genom sin sysselsättning med ämnet förtjena sitt uppehälle. Utskottet har därför icke ansett sig böra motsätta sig Kongl. Maj:ts förevarande framställning, utan hemställer,

att för docenten Karl Piehl må vid universitetet i Upsala inrättas en personlig extra ordinarie professur i egyptologi och för detta ändamål på allmänna indragningsstaten anvisas årlig lön till belopp af 4,000 kronor, deraf 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för Piehl att efter fem års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ålderstillägg å lönen med 500 kronor.

17:o. Med tillstyrkande af Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning får utskottet, jemte upplysning, att under år 1892 åt 47 äldre behöfvande folkskolelärare beviljats understöd med tillsammans 9,775 kronor, hemställa, Angående understöd åt äldre behöfvande folkskolelärare.

att Riksdagen, i likhet med hvad under flera föregående år egt rum, må å allmänna indragningsstaten för år 1894 anvisa ett anslag af 10,000 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 250 kronor åt sådane äldre behöfvande folkskolelärare, hvilka oförvitligen skött sin tjänst, men derifrån erhållit afsked före år 1867. [15.]

18:o. Uti en inom Första Kammaren väckt motion (n:o 22) har herr *O. Alin* föreslagit, att Riksdagen måtte för inrättande af en personlig extra ordinarie professur i matematik vid Upsala universitet för docenten vid samma universitet Alexander Berger bevilja ett årligt anslag af 4,000 kronor, deraf 1,000 kronor såsom tjänstgöringspenningar, med rätt för Berger att efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring erhålla ålderstillägg af 500 kronor årligen, och med skyldighet för honom att åtaga sig en lika tjänstgöring med Angående förslag om inrättande af en personlig professur för docenten A. Berger.

den, som åläge e. o. professorn i matematik, och att, då någondera af de på ordinarie stat uppförda professurerna i matematik blefve ledig, låta förflytta sig till densamma, i händelse han dertill blefve föreslagen.

Till den närmare utredning, som i motionen jemte dess bilagor förekommer, tillåter sig utskottet hänvisa. Enligt hvad utskottet inhemtat har det större akademiska konsistoriet vid Upsala universitet, på förslag af den filosofiska fakultetens matematisk-naturvetenskapliga sektion, år 1892 hos Kongl. Maj:t anhållit om aflåtande af proposition till Riksdagen angående inrättande af en personlig professur i matematik för docenten Berger. Berörda framställning lär emellertid icke hafva föranlett någon Kongl. Maj:ts åtgärd. Vid sådant förhållande och då i vårt land icke få platser redan äro inrättade för idkare af den matematiska vetenskapen, deribland vid Upsala universitet en ordinarie och en extra ordinarie professur i ämnet, finner utskottet sig böra föreslå,

att herr Alins omförmälda motion icke må af Riksdagen bifallas.

19:o. Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 115) har *Angående pension för* herr *L. J. Dal-* *gullbr. Elowson* föreslagit, att Riksdagen måtte bevilja tillförordnade *rektorn* rektorn vid Åmåls treklassiga allmänna läroverk Lars Johan Dalgrens enka *Johanna Dalgren,* född Person, och hennes tre minderåriga barn en årlig *Dalgren,* pension af femhundra kronor, att till henne halfårsvis utbetalas så länge hon *född Person* förblefve i sitt enkestånd.

Beträffande de skäl, motionären till stöd för sin framställning åberopat tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Enär, enligt hvad utskottet inhemtat, Kongl. Maj:t icke funnit skäl bifalla af enkan Dalgren hos Kongl. Maj:t gjord ansökning om beredande af pension åt henne och hennes barn, men deremot tilldelat henne ett understöd för en gång af 300 kronor, finner utskottet sig föranlåtet hemställa,

att herr Elowsons omförmälda motion icke må af Riksdagen bifallas.

20:o. Kongl. Maj:t har i statsverkspropositionen föreslagit, att det *Angående anslaget till allmänna indragnings-* *staten.* kontanta anslaget till allmänna indragningsstaten måtte höjas med 184,214 kronor eller från 1,600,052 kronor till 1,784,266 kronor, då med inberäkning af den under anslaget utgående ersättning för indragen indelning m. m., 600 kronor, anslagets slutsumma blefve 1,784,866 kronor.

Såsom af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver finansärenden den 14 januari 1893 inhemtas, har föredragande departe-

mentschefen vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anført, att någon väsentlig nedgång i utgifterna från detta anslag, hvilka uppgått, år 1889 till 1,859,332 kronor 73 öre, år 1890 till 1,912,481 kronor 74 öre och år 1891 till 1,902,255 kronor 17 öre, icke kunde vara att motse, samt att önskvärdt vore, att, för vinnande af ökad stadga i statsregleringen, höjning måtte ega rum i förslagsanslag, å hvilka större brister uppstått. Departementschefen hemställde därför att Kongl. Maj:t måtte föreslå Riksdagen att höja nu ifrågakvarande förslagsanslag med 184,214 kronor.

Anledningen till att anslaget ansetts böra höjas med just detta belopp har, enligt hvad utskottet inhemtat, varit den, att sedan från statsverkets för den förevarande statsregleringen beräknade tillgångar, 97,383,000 kronor, afdragits öfriga af Kongl. Maj:t föreslagna utgifter, ett belopp af 284,214 kronor återstått, hvaraf emellertid 100,000 kronor föreslagits att användas till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjuk-kassors bildande, hvadan alltså ett belopp af 184,214 kronor funnits tillgängligt för höjande af ifrågakvarande förslagsanslag.

Jemte meddelande här af får utskottet hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas; dock att utskottet vid uppgörande af riksstaten för år 1894 må ega att i kontanta anslaget till allmänna indragningsstaten vidtaga den jemkning, som för jemnande af hufvudtitelns slutsumma kan blifva erforderlig.

Extra anslag.

21:o. Kongl. Maj:t har slutligen föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1894 anvisa ett förslagsanslag af 1,540,000 kronor, att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående.

I sammanhang härmed har utskottet till behandling förehaft en inom Andra Kammaren af herr *L. Jönsson* väckt motion (n:o 40) deri föreslagits, att Riksdagen måtte besluta, att officerare utaf kompaniofficers grad och vederlikar äfvensom underofficerare och spel, måtte ega rätt till pension

*Angående
anslag för
upprätthål-
lande af
arméns pen-
sionskassas
egen pensio-
nering samt
till fyllnads-
pensioner.*

först vid 53 års ålder samt hafva skyldighet att från tjensten afgå vid uppnådda 55 lefnadsår.

I afseende å Kongl. Maj:ts ofvannämnda framställning inhemtas af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet öfver landtförsvärens ärenden den 25 november 1892 (bil. 8, sid. 40—41) att, sedan samma års lagtima Riksdag på extra stat för år 1893 anvisat ett förslagsanslag af 1,520,000 kronor, att under vanliga vilkor användas för upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, hade direktionen öfver nämnda kassa afgifvit yttrande i fråga om det belopp, som för enahanda ändamål under år 1894 erfordrades, och dervid förmått sig anse en förhöjning i nyssnämnda belopp af 20,000 kronor vara för pensioneringens upprätthållande af nöden; och hade direktionen med anledning deraf hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att för år 1894 för ofvanberörda ändamål bevilja ett förslagsanslag af 1,540,000 kronor.

Departementschefen hade så mycket mindre något att deremot erinra, som ifrågavarande anslag under en följd af år behöft höjas med 50,000 kronor årligen och ännu för år 1893 den erforderliga förhöjningen uppgått till 45,000 kronor.

I afseende å omförmälda af herr L. Jönsson väckta förslag har motionären, under hänvisning till en af honom vid 1892 års urtima Riksdag väckt motion i samma syfte, anfört följande:

När Riksdagen 1858 för första gången tillerkände arméns befäl fyllnadspension, utöfver pension ur arméns pensionskassa, genom att anvisa ett extra anslag af 85,500 kronor, hade denna summa ansetts vara tillräcklig, och beviljades sedermera årligen samma summa till 1877, då beslut fattades om det tvungna, tidiga afskedstagandet, och hvarvid det förut varande extra anslaget, 85,500 kronor, måste höjas till 900,000 kronor, hvilken anslagssumma i form af kreditiv årligen anvisades tills 1887 års senare Riksdag då Kongl. Maj:t föreslog och Riksdagen äfven beviljade höjning af detta anslag från 900,000 till 1,125,000 kronor. I den af Riksdagen den 7 juli samma år aflåtna skrifvelsen yttrade Riksdagen, att, då det höga anslag, som hittills utgått till arméns pensionskassa, nu, på grund af hvad Kongl. Maj:t anfört, måste höjas och, efter hvad Riksdagen inhemtat, anledning är att befara, att, om nu gällande bestämmelser bibehållas, detsamma inom en snar framtid ytterligare måste förhöjas, Riksdagen ansåge angeläget vara att uttala önskvärdheten af åtgärders vidtagande för att motverka sådan ytterligare höjning. Enligt gällande bestämmelser vore officerare af kompani-officers grad under vissa vilkor vid 50 års ålder berättigade och vid 53 års ålder förpligtade att afgå med pension. Om icke de fleste, så dock ett flertal af dem, besutte vid sistnämnda ålder otvifvelaktigt ännu den kraft och ut-

hållighet, att de, utan men för härens krigsduglighet, skulle kunna kvarstå i tjensten ännu någon tid, t. ex. till 55 års ålder eller till samma ålder som deras vederlikar vid flottan. Vidare hade det syntts Riksdagen ej obilligt, om de officerare, som hädanefter antoges, ålades att i någon högre mån än nu bidraga till sin framtida pensionering, så att åtminstone det bidrag af kreditivet, som utginge till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering, måtte kunna nedsättas. På antydda sätt hade Riksdagen trott, att det utan olägenhet skulle kunna låta sig göra att åstadkomma, om icke en minskning i anslagets belopp, så åtminstone en motvigt mot en ytterligare förhöjning deraf, hvarför Riksdagen uttalade den förhoppning, att Kongl. Maj:t ville åt saken egna en närmare utredning i det af Riksdagen antydda syftet.

Efter det de flesta militära myndigheterna afstyrkt Kongl. Maj:t att fästa något afseende vid denna skrifvelse, hade icke vidtagits någon åtgärd att efterkomma densamma, utan hade Kongl. Maj:t hvarje år i stället föreslagit kreditivsummans ökande, så att den till innevarande Riksdag af Kongl. Maj:t härför äskade summan uppginge till 1,540,000 kronor.

Motionären ansåge sig därför ega skäl att antaga, att Riksdagen vidhölle sitt beslut från 1887, i synnerhet som den i skrifvelsen till Kongl. Maj:t den 19 maj 1892, angående ändring i de officerares pensionsrätt, hvilka öfverflyttats från marinregementet till Blekinge bataljon, åberopade densamma och då bestämde, att dessa officerares rätt till pension skulle inträda först vid uppnådda 53 lefnadsår.

En välbehöflig besparing kunde dervid enligt motionärens förmenande åstadkommas utan förringande af arméns duglighet.

Om äfven de flesta militära myndigheterna, som yttrat sig öfver Riksdagens berörda framställning i ämnet, afstyrkt bifall till densamma, torde deraf icke följa, att ej de skäl, som af de öfriga, deribland sekundcheferna för Svea och Andra lifgardet, anförts för bifall till framställningen, förtjena afseende. Enligt dessa chefers åsigt besutte en officer ännu vid 55 års ålder merendels den kroppskraft, att, om i öfrigt åtgärder vidtoges i syfte att aflägsna individer, som undantagsvis vore otjenstbara, hinder icke syntes möta att höja gränsen för det obligatoriska afskedstagandet till 55 år.

Bland kompaniofficerarne, liksom bland underofficerarne, torde icke heller förefinnas någon allmän önskan att få tidigare afgå ur tjensten. Med vår

tids förbättrade hygieniska förhållanden har också medellifslängden och dermed lifskraften i allmänhet i hög grad ökats.

Men enligt utskottets mening är här icke allenast fråga om arméns större eller mindre krigsduglighet, utan tillika fråga om deraf betingade kostnader. Skulle man endast tillgodose krafvet på krigsduglighet, utan att derjemte taga hänsyn till kostnaderna, lider intet tvifvel att för armén blefve fördelaktigare, derest åldersgränsen för kompaniofficerares tvungna afskedstagande flyttades tillbaka till t. ex. 50 år. Men en sådan åtgärd skulle medföra större utgifter än lämpligen bör för detta ändamål afses, liksom också de nuvarande bestämmelserna i detta afseende föranleda öfver höfvan stora kostnader. Då det beslut, som år 1877 fattades angående åldersgränsen för det tvungna afskedstagandet, visat sig för statsverket blifva allt för betungande, torde klokheten bjuda att i tid rätta detsamma, helst icke bör förbises, att 1877 års beräkningar af kostnaderna för arméns pensionering voro grundade på dödlighetstabeller, som icke längre, till följd af den ökade medellifslängden, kunna anses tillämpliga, hvadan alltså kostnaderna komma att ytterligare stiga utöfver de beräknade.

Utskottet anser därför goda skäl bjuda att biträda motionärens förslag, hvilket naturligtvis icke afser att rubba deras rätt, som redan erhållit fullmagt å sina tjenster, likasom ej heller att ändra i öfrigt gällande bestämmelser i afseende å antal tjenstår m. m. för erhållande af pension och fyllnadspension. Af bifall till motionärens förslag torde emellertid icke följa minskadt behof af anslag för ändamålet för år 1894, hvarför utskottet får föreslå,

a) att Riksdagen må å extra stat för år 1894 anvisa ett förslagsanslag af 1,540,000 kronor, att användas dels till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med nu fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att afstå det för året densamma tillkommande förhöjda vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, och dels till fyllnadspensioner i enlighet med de af Riksdagen godkända grunder för sådana pensioners utgående; samt

b) att Riksdagen må för sin del besluta, att officerare af kompaniofficers grad och vederlikar äfvensom underofficerare och spel vid armén, som utnämnas efter det förordning i ämnet trädt i kraft, må, derest de jemväl uppfyllt de vilkor, som för erhållande af de tjensten åtföljande pensioner eljest äro föreskrifna, ega rätt att med

pension och fyllnadspension afgå från tjensten vid 53 års ålder samt skyldighet dertill vid uppnådda 55 lefnadsår.

Stockholm den 24 februari 1893.

På statsutskottets vägnar:

GUSTAF SPARRE.

Reservationer:

vid *punkten 8:o* (angående pension för undervisaren i fiskodling friherre G. C. U. Cederström):

af herrar *P. Pehrson* och *S. G. von Friesen*, hvilka yrkat, att Kongl. Maj:ts framställning i ämnet måtte af utskottet afstyrkas;

vid *punkten 9:o* (angående pension för beridaren M. R. Ericsson):

af herrar *A. Persson*, *P. Pehrson*, *H. Andersson*, *C. Persson* och *P. Holm*;

vid *punkten 15:o* (angående pension för akademiadjunkten F. G. Afzelius):

af herrar grefve *G. Sparre*, *R. G. von Hedenberg*, friherre *A. R. von Kræmer*, *F. A. Boström* och *K. Bohnstedt*, hvilka ansett, att Kongl. Maj:ts förslag i ämnet bort af utskottet tillstyrkas;

vid *punkten 16:o* (angående personlig e. o. professur för docenten K. Piehl):

af herrar *G. Eriksson*, *P. Pehrson*, *H. Andersson*, *L. Jönsson*, *N. Petersson*, *A. P. Danielson*, *C. Persson*, *P. Holm*, *C. Andersson* och *O. Andersson*, som ansett, att utskottets yttrande och förslag i denna punkt bort hafva följande lydelse:

»Utan att vilja förringa värdet af docenten Piehls vetenskapliga verksamhet har utskottet dock, när utredning saknas, huru vida icke måhända

andra vid universiteten nu ej representerade vetenskapsgrenar, som stå i mer direkt samband med vårt folks odling och åt hvilka flera personer därför egna sig, snarare borde der erhålla företrädare, och då i alla händelser ett bifall till förevarande förslag lätt skulle kunna föranleda till framställningar om inrättande af flera sådana personliga professurer för vetenskaper, för hvilka, derest ej afseende fästes å deras tillfälliga idkare, icke skulle erfordras särskilda lärostolars inrättande, funnit sig böra hemställa,

att Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke må af Riksdagen bifallas;»

vid *punkten 18:o* (angående förslag om inrättande af en personlig professur för docenten A. Berger):

af herrar grefve *G. Sparre* och *F. A. Boström* mot en del af motive-
ringen;

vid *punkten 21:o mom. b* (angående utsträckt tid för kompaniofficerares och underofficerares m. fl. afskedstagande med pension):

af herrar grefve *G. Sparre*, *F. A. Boström* och friherre *F. W. von Otter*;

af herrar *V. N. Ekenman*, *R. G. von Hedenberg*, friherre *A. R. von Kræmer*, *K. Bohnstedt*, *E. Fränckel*, friherre *J. T. Gripenstedt*, *I. Wijk*, *I. Kerfstedt* och *F. A. Almgren*, som yrkat, att utskottet skulle hemställa om afslag å den i ämnet väckta motionen.

Herrar *C. Lundeberg* och *H. P. P. Tamm* hafva begärt få antecknadt, att de icke inom utskottet deltagit uti ifrågavarande hufvudtitels behandling.

Likaledes skulle här antecknas, att herrar *A. G. Svedelius* och *P. Persson* icke varit närvarande, herr Svedelius vid handläggningen af punkterna 6:o—21:o och herr Persson vid behandlingen af punkterna 16:o—21:o af förestående utlåtande.

*Bi. Litt. A.***Allmänna indragningsstaten.**

	Kronor.	ö.
Ny anvisning.		
Förrådsvaktmästaren vid Jönköpings regemente Adolf Bragd, pension	200	—
Befälhafvaren å kronans vid Karlsborgs fästningsbyggnad använda ångfartyg, pumpmästaren Frans Björling, pension	500	—
Aflidne underofficerskorporalen vid 1:a eldare- och handtverkskompaniet vid flottan n:o 102 Sven Olof Anderssons enka Mathilda Andersson, pension	100	—
Undervisaren i fiskodling friherre Gustaf Carl Ulrik Cederström, pension	800	—
Beridaren vid Ottenby stuteri Magnus Robert Ericsson, pension	1,000	—
Stuteriveterinären vid Flyinge hingstdepot Carl Axel Johan von Zweigbergks enka, Maria Malin von Zweigbergk född Hyllén, pension	300	—
Förre inspektoren vid Ultuna landbruksinstitut Sven Svensson, pension	500	—
Länsmannen i Vesterås fögderis tredje distrikt af Vestmanlands län Nils Erik Palmær, pension	400	—
Länsmannen i Solleröns distrikt af Kopparbergs län Johan Edvard Berg, pension	400	—
För inrättande vid universitetet i Upsala af en personlig extra ordinarie professur i egyptologi för docenten Karl Piehl	4,000	—
Understöd åt f. d. folkskolelärare, som erhållit afsked före år 1867	10,000	—
Summa	18,200	—

B

Tabell öfver ordinarie anslagen unde

1893 års riksstat anslår:

Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen in- delning m. m på förslag.		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
112,286	—	—	—	112,286	—
100,428	—	—	—	100,428	—
243,640	—	—	—	243,640	—
219,470	—	—	—	219,470	—
T:pt	675,824	—	—	675,824	—

Pensions-

A. Pensio

Civilstatens pensionskassa:

Pensionsstaten för civile embets- och tjenstemän
Dito för deras enkor och omyndiga barn
Ersättning för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar
För pensionering af kommissionslandtmätare jemte de
För dito af tjenstemän och betjente vid skogsstaten
För dito af föreståndare, lärare och betjente vid teknis
För dito af embets- och tjenstemän vid väg- och vatte
narie stat, äfvensom deras enkor och barn

Arméns pensionskassa:

Ersättning för mistade löneinnehållningar
Dito för nådårs- och begrafningshjulsbesparingar
Bidrag till pensionering af enkor och barn efter befäl

Vadstena krigsmanshuskassa

Amiralitetskrigsmanskassan. Rubriken ändras till

Flottans pensionskassa:

Ersättning för mistade inkomster:

Till pensionsfonden
» gratialfonden
» pensionering af flottans befäl och underbefäl m
» d:o af flottans och lotsverkets gemenskap (de
f. d. timmermans- och handtverksstaterna inrättad

Litt. B.

riksstatens N i o n d e hufvudtitel.

indragningsstaterna.

staten.

.....	37,500: —
.....	45,000: —
.....	2,246: —
.....	6,540: —
enkor och barn	7,200: —
skogsskolorna	9,000: —
högskolan	3,500: —
byggnadsstyrelsen, hvilka uppbära lön på ordi-	1,300: —
.....	4,640: —
.....	28,080: —
underbefäl med vederlikar	67,708: —
.....	
.....	36,320: —
.....	16,650: —
vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	52,970: —
högst 9,030 kronor till den för daglönare å invalidstat), <i>förslagsanslag</i>	100,000: —
.....	66,500: —
Transport	675,824: —

Förslag till blifvande riksstat:

Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen in- delning m. m. på förslag.		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
112,286	—	—	—	112,286	—
100,428	—	—	—	100,428	—
243,640	—	—	—	243,640	—
219,470	—	—	—	219,470	—
675,824	—	—	—	675,824	—

1893 års riksstat anslår:					
Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen in- delning m. m. på förslag.		Summa.	
Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
T:pt	675,824	—	—	675,824	—
	60,350	—	—	60,350	—
	4,000	—	—	4,000	—
	78,000	—	—	78,000	—
	69,851	—	—	69,851	—
	357,373	—	—	357,373	—
	63,500	—	—	63,500	—
	6,000	—	—	6,000	—
S:gr	1,314,898	—	—	1,314,898	—
	1,600,052	—	600	1,600,652	—
S:a	2,914,950	—	600	2,915,550	—

Invalidhusfonden.....
 För blesserade öfver- och underofficerare, *reservationsans*
 Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen
 Bidrag till pensionering af enkor och barn efter lärare vid
 Bidrag till folkskolelärares pensionering
 Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa
 Bidrag till kongl. teaterns pensionskassor

B. Allmänna

Till diverse föremål, *förslagsanslag*. Nuvarande anvisning i
 Ökas med

		Förslag till blifvande riksstat:					
		Anvisning i kontant.		Ersättning för indragen in- delning m. m. på förslag.		Summa.	
		Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
	Transport	675,824	—	—	—	675,824	—
	60,350	—	—	—	60,350	—
	4,000	—	—	—	4,000	—
	direkt utgå, förslagsanslag.....	78,000	—	—	—	78,000	—
	allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m.	69,851	—	—	—	69,851	—
	357,373	—	—	—	357,373	—
	63,500	—	—	—	63,500	—
	6,000	—	—	—	6,000	—
	Säger	1,314,898	—	—	—	1,314,898	—
indragningsstaten.							
	kontant.....	1,600,052	—				
	184,214	—	1,784,266	600	1,784,866	—
	Summa	3,099,164	—	600	—	3,099,764	—

Bil. Litt. C.

**Tabell öfver extra ordinarie anslagen under riksstatens
Nionde hufvudtitel.**

	Kronor	ö.
Pensionsstaten.		
För upprätthållandet af arméns pensionskassas egen pensionering samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	1,540,000	—

Rättelser

i statsutskottets utlåtande n:o 6.

Sid. 33 S:gr står: 1,193,293: 48 — — — 1,193,293: 48
läs: 1,186,893: 48 — — — 1,186,893: 48

Sid. 33 S:ma står: 7,878,747: 48 — — — 7,878,747: 48
läs: 8,878,747: 48 — — — 8,878,747: 48

Rättelse

i statsutskottets utlåtande n:o 10.

Sid. 26, rad. 3 och 4 nedifrån *står*: P. Persson.

läs: A. Persson.